

E05.01 Κατὰ Ἐρατοσθένους [als docx-Datei](#)

τοῦ γενομένου τῶν τριάκοντα, ὃν αὐτὸς εἶπε Λυσίας

οὐκ ἄρξασθαι μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι¹. τοιαῦτα αὐτοῖς² τὸ μέγεθος³ καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εἴργασται, ὥστε⁴ μήτ’ ἀν⁵ ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορῆσαι, μήτε τάληθῆ βουλόμενον εἰπεῖν ἄπαντα δύνασθαι, ἀλλ’ ἀνάγκη⁶ ἡ τὸν κατήγορον ἀπειπεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. [2] τούναντίον δέ μοι δοκοῦμεν πείσεσθαι ἡ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ πρότερον μὲν γὰρ ἔδει τὴν ἔχθραν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἣτις εἴη⁷ πρὸς τοὺς φεύγοντας: νῦν δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χρὴ πυνθάνεσθαι ἡτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν ἔχθρα, ἀνθ’ ὅτου⁸ τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἔξαμαρτάνειν. οὐ μέντοι ὡς οὐκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας καὶ συμφορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι, ἀλλ’ ὡς ἄπασι πολλῆς ἀφθονίας οὕσης ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἢ ὑπὲρ τῶν δημοσίων ὄργίζεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν, [3] ὃ ἄνδρες δικασταί, οὗτ’ ἔμαυτον πώποτε οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἡνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν, ὥστε πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἔμαυτον τὴν κατηγορίαν ποιήσομαι. ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἀν δύνωμαι⁹ δι’ ἐλαχίστων¹⁰ διδάξαι.

[4] ούμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπείσθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ὥκησε, καὶ οὐδενὶ πώποτε οὔτε ἡμεῖς¹¹ οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ’ οὕτως φίκοῦμεν δημοκρατούμενοι ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἔξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι. [5] ἐπειδὴ δ’ οἱ τριάκοντα πονηροὶ [μὲν] καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ’ ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι, [καὶ] τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἔμαυτον πρῶτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνῆσαι πειράσομαι. [6] Θέογνις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἰέν¹² τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ’ ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι τὴν <δ> ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. [7] καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἐπειθον· ἀποκτιννύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἥγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἥ¹³ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἔνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποιηκότες.

¹ λέγοντι: hat den Kasus von *μοι* übernommen.

² αὐτοῖς: Dat.auctoris zum Perf.

³ τὸ μέγεθος, τὸ πλῆθος: Acc.Graecus zu den Demonstrativa

⁴ ὥστε mit Infinitiv und den Prädikativa ψευδόμενον und βουλόμενον im Akk. konstruiert.

⁵ ἀν: farbt den Partizipialausdruck potential: „falls ...“

⁶ ἀνάγκη erg. ἐστίν

⁷ εἴη = 3.Sg.Opt.Pr.A von *εἶναι*: Optativus obliquus in einem NS nach einem HS in der Vgght., hier: ind. Rede

⁸ ἀνθ’ ὅτου = ἀντὶ τούτου οὗ „dafür dass = weswegen“

⁹ δύνωμαι = 1.Sg.Konj.Pr.M/P: mit ἀν in einem Adv.Satz (hier ὡς ἀν δύνωμαι) nach fut. HS: indefinit: „wie immer/ so gut ich kann“

¹⁰ ἐλαχίστων erg. λόγων

¹¹ ἡμεῖς: gemeint sind Lysias und sein ermorderter Bruder

¹² εἰέν = 3.Pl.Opt.Pr.A von *εἶναι*; s. zu ⁷ – Der Optativ ist leicht an dem eingeschobenen -i- zu erkennen.

¹³ ἥ = 3.Sg.Konj.Pr.A von *εἶναι*; vgl. ⁸ – Der Konjunktiv wird mit den gedehnten Themavokalen gebildet: ὥ, ἥσ, ἥ, ὥμεν, ἥτε, ὥσιν ἵνα „damit“, also der Finalsatz, wird in der Regel mit dem Konjunktiv gebildet; im Dt. steht in der Regel der Indikativ.